

	ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ 21+: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-24
Σχολείο:	Νηπιαγωγείο Ακταίου
Τάξη:	Νήπια-Προνήπια
Τμήμα:	Πρωινό υποχρεωτικό
Αριθμός μαθητών:	15
Συνολικός αριθμός εκπαιδευτικών που συνεργάζονται:	1
Στοιχεία εκπαιδευτικού ν (Όνομ/νυμο, Ειδικότητα):	Δημητρακοπούλου Αικατερίνη, ΠΕ 60
Βασικός προσανατολισμός του ετήσιου Σχεδίου Δράσης (ανάγκες μαθητών/τριών, όραμα σχολείου)	

Το πρόγραμμα των «Εργαστηρίων Δεξιοτήτων» δεν επιδιώκει να μάθει στους/στις μαθητές/ριες του/της τι θα σκέφτονται αλλά να τους/τις προσφέρει τον τρόπο και τη μέθοδο για να διαμορφώσουν τη δική τους/της άποψη και να αιτιολογούν τις επιλογές τους. Τα «Εργαστήρια Δεξιοτήτων» αποσκοπούν να καλλιεργήσουν σύγχρονες δεξιότητες στους μαθητές και στις μαθήτριες, προκειμένου να αξιοποιούν αποτελεσματικά τις σχολικές γνώσεις και ικανότητές τους ώστε να ανταποκρίνονται ευχερέστερα σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον.

Θεωρούμε πως μέσα από την ενασχόλησή μας με το συγκεκριμένο θέμα, οι μαθητές/ριες μπορούν να ευαισθητοποιηθούν περισσότερο σε θέματα που αφορούν την οδική ασφάλεια και να γίνουν ενεργοί πολίτες με θετικές στάσεις και συμπεριφορές προς τον κόσμο των ενηλίκων. Επιθυμούμε να δώσουμε χώρο και χρόνο σε όλα τα παιδιά να εκφραστούν, να δημιουργήσουν, να αλληλοεπιδράσουν.

Β. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΚΥΚΛΟ

Β1. Σχέδιο Δράσης του Τμήματος - Θεματικός Κύκλος «Ζω καλύτερα-Ευ ζην»

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-24

Θεματικός Κύκλος:

Ζω καλύτερα- Ευ ζην

Επιμέρους Θεματικές Ενότητες/Υποενότητες:

Υγεία-Διατροφή-Αυτομέριμα-Οδική Ασφάλεια

Τίτλος/τίτλοι
προγραμμάτων:

ΤΟΝ Κ.Ο.Κ ΑΓΑΠΩ, ΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΩ

Στόχοι Σχεδίου Δράσης

Κύριος σκοπός του συγκεκριμένου προγράμματος για την Οδική Κυκλοφορία και Ασφάλεια είναι να γνωρίσουν τα παιδιά τον κώδικα οδικής κυκλοφορίας, τον τρόπο με τον οποίο κινούνται τα οχήματα και οι πεζοί, να κατανοήσουν τους κανόνες της οδικής συμπεριφοράς και να αναπτύξουν δεξιότητες ασφαλούς μετακίνησης, αντίληψης και αντιμετώπισης των κινδύνων του δρόμου. Η Κυκλοφοριακή Αγωγή αποτελεί μία από τις κύριες στρατηγικές της οδικής ασφάλειας και ανήκει στα τέσσερα Ε: Education (Εκπαίδευση), Enforcement (Επιβολή), Engineering (Μηχανική), Emergency Systems (Συστήματα Έκτακτης Ανάγκης). Τα παιδιά κυκλοφορούν στον δρόμο ως πεζοί, ως επιβάτες αλλά και ως οδηγοί. Για αυτό πρέπει να τα βοηθήσουμε να αξιοποιήσουν όσο καλύτερα γίνεται κάθε ευκαιρία που τους δίνεται και να εξοικειωθούν με τους Κανόνες Οδικής Ασφάλειας. Το παρόν σχέδιο Κυκλοφοριακής Αγωγής, επιδιώκει την ανάπτυξη των δεξιοτήτων, της γνώσης, της κατανόησης και των προτύπων συμπεριφοράς που ωθεί τους χρήστες των οδών στην πρόληψη των ατυχημάτων (Wittink, 1998). Η μελέτη του θέματος γίνεται με βιωματικό τρόπο και τα παιδιά κατακτούν τη γνώση με πολλούς διαφορετικούς τρόπους και δραστηριότητες που έχουν νόημα για αυτά, κατανοώντας καλύτερα γεγονότα και φαινόμενα του περιβάλλοντός τους (Ντολιοπούλου, 1999). Αποσκοπούμε να δείξουμε στους μαθητές και τις μαθήτρες μας

	πώς να μαθαίνουν (learn to learn) και πώς να σκέφτονται (how to think) αντί του τι να σκέφτονται. Όταν τα παιδιά γνωρίσουν τον τρόπο να μαθαίνουν, αποκτούν εμπιστοσύνη στην ικανότητα τους να μαθαίνουν. Όταν αποκτούν εμπιστοσύνη στην ικανότητα τους να μαθαίνουν, αποκτούν μεγαλύτερο έλεγχο στη ζωή τους και έτσι, μπορούν να δράσουν προς την κατεύθυνση της κοινωνικής αλλαγής (Mezirow,1991). Είναι σημαντικό οι μαθητές/τριες μέσα από ποικίλες δραστηριότητες που αναδύονται από την δική τους ενεργή συμμετοχή και τον δικό τους προβληματισμό να διευρύνουν τις γνώσεις τους, να τις αναπροσαρμόσουν και να αποκτήσουν νέες. Μέλημά μας είναι η ενεργητική συμμετοχή των παιδιών και η αλληλεπίδραση τους με το πλαίσιο της τάξης. Η δομή του προγράμματος επιτρέπει τη συμμετοχή όλων των μαθητών/τριών, εξασκώντας τις πολλαπλές μορφές νοημοσύνης και τις δεξιότητές τους συμπληρωματικά με τους στόχους που θέτουμε σε σύνδεση με το πρόγραμμα σπουδών των γνωστικών αντικειμένων του νηπιαγωγείου. Οι μαθητές/ριες ασκούνται να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες, να παίρνουν αποφάσεις, να προγραμματίζουν δραστηριότητες, να συνεργάζονται αποδοτικά, και να σέβονται τα δικαιώματα των άλλων. Στο πλαίσιο των συνεργατικών σχέσεων ενθαρρύνεται η δημιουργία ομάδων καλλιεργώντας τις αξίες και τις δεξιότητες της συνεργασίας και της διαλλακτικότητας για την επίτευξη ενός κοινού στόχου. Θα δοθεί έμφαση στην καλλιέργεια θετικών στάσεων, κατάκτηση της γνώσης μέσω της αλληλεπίδρασης με το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον, ανάδειξη της προσωπικότητας κάθε παιδιού, σύνδεση και συνεργασία με οικογένεια, ποικιλία διδακτικών προσεγγίσεων, χρήση διαφορετικών μεθόδων αναπαράστασης, σύνδεση με γνωστικά αντικείμενα (Μελέτη Περιβάλλοντος, Γεωγραφία, Γλώσσα, Μαθηματικά, Φυσική, Εικαστικά, Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή, Φυσική Αγωγή) <i>Διάρκεια: 7 εβδομάδες. Περίοδος υλοποίησης: Οκτώβριος – Νοέμβριος</i>
Ακολουθία εργαστηρίων	
Εργαστήριο 1: «Το Συμβούλιο της τάξης»	Μέσα από την συζήτηση με την ολομέλεια της τάξης ανιχνεύουμε τις γνώσεις και τις εμπειρίες των παιδιών για το θέμα της οδικής κυκλοφορίας και ασφάλειας. Ο ρόλος μας είναι εμπυχωτικός και

	συντονιστικός, προσπαθώντας μέσα από τις ερωτήσεις που υποβάλουμε στην ομάδα να προκύψουν απορίες που όμως δεν θα δώσουμε την απάντηση εμείς, αλλά θα ωθήσουμε τα παιδιά να σκεφτούν και να αναζητήσουν με ποικίλους τρόπους την απάντηση. Ενθαρρύνουμε τα παιδιά να αναφέρουν τις εμπειρίες τους και τους δίνουμε τις πρώτες βασικές ιδέες. Τίθεται ο αρχικός προβληματισμός. Ενδεικτικές ερωτήσεις: -Με ποιόν τρόπο έρχεστε στο σχολείο; -Φοράτε κράνος όταν έρχεστε με το μηχανάκι των γονιών σας στο σχολείο; -Φοράτε ζώνη ασφαλείας όταν είστε στο αυτοκίνητο; -Υπάρχουν κανόνες που ρυθμίζουν την κυκλοφορία στον δρόμο; -Ποιοι έφτιαξαν τους Κανόνες Οδικής Κυκλοφορίας; Γιατί; -Εξαίρουνται των κανόνων τα μικρά παιδιά; -Είναι ασφαλές να μιλάει ο/η οδηγός οχημάτων και δίκυκλων στο κινητό του τηλέφωνο όταν οδηγεί; Τι μπορεί να συμβεί σε αυτόν/ην και στους άλλους; -Θεωρείτε ότι είναι σημαντικό να παίρνουμε μέτρα προστασίας για τον εαυτό μας; Ανταλλάσσουμε απόψεις και μοιραζόμαστε τις γνώσεις και τις εμπειρίες μας. Δείχνουμε εικόνες με την κυκλοφορία στους δρόμους και προβληματιζόμαστε. -Τι βλέπουμε στην εικόνα; -Τι σκέφτεστε για αυτό; Από τις απαντήσεις των παιδιών και μέσα από συζήτηση με την ολομέλεια της τάξης σχεδιάζουμε το πλάνο της δράσης μας για το τι θα θέλαμε να διερευνήσουμε σε σχέση με την κυκλοφοριακή αγωγή και με ποιους τρόπους θα μπορούσε να γίνει.
Εργαστήριο 2: «Αποκωδικοποιώντας τον Κώδικα»	Ανάγνωση παραμυθιού: «Καλώς τον κύριο Κ.Ο.Κ.» Συγγραφέας: Πιτσιδοπούλου Ελένη. Με τη βοήθεια του βιβλίου του κυρίου Κ.Ο.Κ μαθαίνουμε τα σήματα και συζητάμε για την χρησιμότητά τους. Προσπαθούμε να ερμηνεύσουμε τα σήματα που βλέπουμε μαθαίνοντας ποιο χρώμα σημαίνει απαγορεύεται και ποιο επιτρέπεται. Παίζουμε το παιχνίδι των ερωτήσεων: -Τι σημαίνει όταν ένα σήμα βρίσκεται σε κόκκινο κύκλο; -Μπορούμε να το «διαβάσουμε»;

	-Τι σημαίνει όταν ένα σήμα βρίσκεται σε μπλε κύκλο; Επιτρέπει ή απαγορεύει; -Τι σημαίνουν τα σήματα που βρίσκονται μέσα σε κόκκινο τρίγωνο; -Τι σηματοδοτεί το STOP και τι πρέπει να κάνουν οι οδηγοί όταν το βλέπουν; -Τι σημαίνουν τα χρώματα και τα σχήματα στα σήματα; -Ποια είναι η χρησιμότητα των παράλληλων λευκών γραμμών που υπάρχουν στους δρόμους; -Τι πρέπει να κάνουν οι οδηγοί όταν τις βλέπουν; -Τί μπορούμε να κάνουμε εμείς ως πεζοί όταν βλέπουμε τις λευκές γραμμές; -Με ποιο τρόπο χωρίζονται τα δύο ρεύματα οδήγησης στους δρόμους; -Ποια είναι τα χρώματα του φωτεινού σηματοδότη για τα οχήματα; -Τι σχήμα έχουν; -Τα φανάρια που αφορούν του πεζούς, απεικονίζουν δύο ανθρωπάκια, τον Σταμάτη (Κόκκινο) και τον Γρηγόρη (Πράσινο). Τι σηματοδοτούν; Εμπλουτίζουμε τις γνώσεις μας με καινούργιες έννοιες και λέξεις όπως: δρόμος ταχείας κυκλοφορίας, διάβαση πεζών, τροχονόμος, μονόδρομος... Φτιάχνουμε σύνθετες λέξεις με την λέξη «δρόμος» και τις αποτυπώνουμε στο χαρτί.
Εργαστήριο 3: «Η σημασία των κανόνων»	Συζητάμε με την ομάδα για τη συμπεριφορά μας στο δρόμο ως πεζοί και τους κανόνες που πρέπει να ακολουθούμε, πριν διασχίσουμε το δρόμο. Καταγράφουμε τους κανόνες σε ένα χαρτί. • Σταματώ στο πεζοδρόμιο και περιμένω. • Κοιτάζω αριστερά. • Κοιτάζω δεξιά. • Ξανακοιτάζω αριστερά. • Ξανακοιτάζω δεξιά. • Όταν ο δρόμος είναι ελεύθερος, τότε περνώ προς το απέναντι πεζοδρόμιο. • Επιλέγω να περάσω στο απέναντι πεζοδρόμιο από την διάβαση πεζών. • Βαδίζω πάντα πάνω στο πεζοδρόμιο.

	Παρατηρούμε σε διάφορες εικόνες την οδική συμπεριφορά των οδηγών και των πεζών και επιβραβεύουμε τη σωστή. -Πώς διασχίζουμε το δρόμο όταν υπάρχουν παρκαρισμένα αυτοκίνητα; Τι κάνουμε; -Υπάρχει μέριμνα για τα άτομα με ειδικές ανάγκες ώστε να κυκλοφορούν με ασφάλεια στον δρόμο; Εκτός από επιβάτες και πεζοί είμαστε και οδηγοί. Διαβάζουμε το παραμύθι: Ο Φίλος μου ο Ποδηλατάκιος. Συγγραφέας: Κατερίνα Βαϊμάκη. Το παραμύθι μας δίνει την αφορμή για να κάνουμε εννοιολογικές προεκτάσεις και να διατυπώσουμε ερωτήματα: -Τι πρέπει να κάνουμε όταν οδηγούμε ποδήλατο; -Ποιόν εξοπλισμό πρέπει να έχουμε; -Υπάρχουν επαρκείς ποδηλατοδρόμοι στην πόλη μας; -Υπάρχει πάρκο κυκλοφοριακής Αγωγής στην πόλη μου; Φτιάχνουμε τα δικά μας ποδήλατα κι εμείς είμαστε οι οδηγοί.
Εργαστήριο 4: «Αν ήταν αλλιώς..»	Παρουσιάζουμε στην ολομέλεια της τάξης, εικόνες οδικών ατυχημάτων και καλούμε τα παιδιά να σκεφτούν και να εκφράσουν την εκδοχή τους για το πώς μπορεί να προκλήθηκαν. Αναρωτιόμαστε κατά πόσο μπορούν τα ατυχήματα να προκληθούν επειδή κάποιος από τους εμπλεκόμενους είχε ένα συγκεκριμένο συναίσθημα. -Πώς μπορούν τα συναισθήματα να επηρεάζουν την συμπεριφορά ενός οδηγού/πεζού/ποδηλάτη; -Τι συνέβη τότε; Γιατί νομίζεις ότι συνέβη; -Αναρωτιέμαι τι θα συνέβαινε εάν.... Θεατρικό παιχνίδι: τα παιδιά χωρίζονται σε μικρές ομάδες και αναλαμβάνουν να παρουσιάσουν ένα τροχαίο ατύχημα μέσα από την μίμηση ρόλων. Στην συνέχεια αναρωτιούνται και αποφασίζουν για το τι έπρεπε να έχει γίνει για να μην συμβεί το ατύχημα. Ξαναπαρουσιάζουν την σκηνή ώστε να αποφευχθεί το τροχαίο ατύχημα. Συζητάμε για την σημασία που έχει να φοράμε ζώνη ασφαλείας και τα παιδιά να κάθονται στα πίσω καθίσματα των αυτοκινήτων. Είναι σημαντικό οι πεζοί να χρησιμοποιούν με σωστό τρόπο τις διαβάσεις, να λαμβάνουν υπόψη τους τα φανάρια και να γίνεται η χρήση των

	πεζοδρομίων. Οι ποδηλάτες απαιτείται να χρησιμοποιούν τον ποδηλατόδρομο και να προφυλάσσουν τον εαυτό τους με το σωστό εξοπλισμό. Ζητάμε από τα παιδιά και εμείς μαζί τους, να φωτογραφίσουμε με την βοήθεια των γονέων τους, τα σήματα κυκλοφορίας που συναντάμε στην διαδρομή για το σχολείο μας. Φέρνουμε τις φωτογραφίες στο σχολείο. Όποια σήματα δεν τα ξέρουμε ψάχνουμε να βρούμε τη σημασία τους. -Μήπως θα έπρεπε να υπάρχουν και άλλες πινακίδες που να ειδοποιούν για κάτι που δεν έχει προβλεφθεί; -Έχει δοθεί μέριμνα για τα παιδιά που θα ήθελαν να έρθουν στο σχολείο με το ποδήλατο; -Υπάρχουν διαβάσεις πεζών; Στη συνέχεια φτιάχνουμε στο χαρτί σήματα φανταστικά. Φύλλα εργασίας με σχήματα και αντιστοίχιση με το κατάλληλο σήμα.
Εργαστήριο 5: «Τα χρώματα των φαναριών»	Κατασκευή χάρτινου φαναριού «ο Σταμάτης και ο Γρηγόρης» και εκμάθηση κανόνων του σωστού πεζού. -Πότε διασχίζουμε το δρόμο, όταν το φανάρι είναι κόκκινο ή πράσινο; -Τι κάνουμε όταν το πράσινο ανθρωπάκι (ο Γρηγόρης) αναβοσβήνει; -Αν υπάρχει Τροχονόμος ή Σχολικός Τροχονόμος, τότε τα σήματα και τα φανάρια που υπάρχουν ισχύουν; -Ποια είναι η διαφορά του Τροχονόμου από τον/την Σχολικό Τροχονόμο; -Οι άνθρωποι που δεν έχουν επαρκή όραση πώς πληροφορούνται για το χρώμα του σηματοδότη; Παιχνίδι με φανάρι: τα παιδιά «κυκλοφορούν» σαν οχήματα στην τάξη και όταν σηκώσει ο/η νηπιαγωγός το φανάρι με το πράσινο χρώμα προχωράνε, με το πορτοκαλί επιβραδύνουν και με το κόκκινο σταματάνε. Ένα παιδί γίνεται τροχονόμος που ρυθμίζει την κυκλοφορία και σε περίπτωση παραβάσεων κάνει συστάσεις ή δίνει κλήσεις. Τα παιδιά παίζουν με τα αυτοκινητάκια που υπάρχουν στο νηπιαγωγείο. Φτιάχνουν δρόμους, τοποθετούν πινακίδες με σήματα, φωτεινούς σηματοδότες και χρησιμοποιούν κουκλάκια μικρά ως

	πεζούς.
Εργαστήριο 6: «Οι κατάσΚΟ(Κ)ποι του δρόμου»	Περίπατος στη γειτονιά του σχολείου. Οργανώνουμε περίπατο στην περιοχή του σχολείου με σκοπό την παρατήρηση, την καταγραφή και τη φωτογράφιση πινακίδων, φαναριών, διαβάσεων, πεζοδρομίων. Οι μαθητές/ριες της τάξης χωρίζονται σε ομάδες και ορίζονται οι αρμοδιότητες που αναλαμβάνουν. Οι ομάδες αφού πάρουν μαζί τους από ένα σημειωματάριο, μολύβια και φωτογραφική μηχανή με συνοδό τον/την εκπαιδευτικό της τάξης, ξεκινούν για την έρευνά τους. Επισκέπτονται την πλησιέστερη διασταύρωση στο σχολείο στην οποία μπορούν να συναντήσουν, τις πινακίδες σήμανσης αλλά και διαγραμμίσεις. Η κάθε ομάδα παρατηρεί προσεκτικά τον χώρο που έχει αναλάβει να μελετήσει. Με τη βοήθεια του/της εκπαιδευτικού οι μαθητές/ριες καταγράφουν και παρατηρούν. -Είναι εύκολο να κινείσαι πεζός και να έρχεσαι στο σχολείο; -Υπάρχει μέριμνα να μπορείς να έρχεσαι με το ποδήλατο; -Υπάρχει μέριμνα να μπορούν να έρχονται άτομα με ειδικές ικανότητες; Επιστρέφοντας στο σχολείο αξιολογούμε τον περίπατό μας και τις παρατηρήσεις μας και επεξεργαζόμαστε τα συμπεράσματά μας. Κάνουμε την καταγραφή τους. Ποια σήματα θα έπρεπε να υπάρχουν στον ΚΟΚ και δεν υπάρχουν; Φύλλο εργασίας
Εργαστήριο 7: Αξιολογώ	Από όλη τη διαδικασία που ακολουθήσαμε, θέλουμε να ευαισθητοποιήσουμε τόσο τους γονείς αλλά και την ευρύτερη κοινότητα για να ακολουθούν τους κανόνες κυκλοφοριακής αγωγής και να καταλάβουν την σπουδαιότητά τους. Θέλουμε να τους επισημάνουμε τις τυχόν παραλείψεις στο θέμα της κυκλοφοριακής ασφάλειας που έχουμε εμείς ανακαλύψει. Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες και η κάθε ομάδα συνθέτει μια αφίσα την οποία θα αναρτήσουμε σε διάφορα σημεία στο χώρο του σχολείου. Χρησιμοποιούμε χαρτόνια, όπου η κάθε ομάδα ζωγραφίζει με μαρκαδόρους και γράφει το μήνυμα που θέλει να διαδώσει. Τα παιδιά αποφασίζουν με τι θέλουν να ασχοληθούν και χωρίζουν μόνα τους τις αρμοδιότητες. Κάποια ζωγραφίζουν και κάποια γράφουν το μήνυμα που θέλουν με την βοήθεια του/της εκπαιδευτικού. Ο/η εκπαιδευτικός γράφει σε χαρτί το μήνυμα που τα παιδιά συντάσσουν και στην συνέχεια τα παιδιά το αντιγράφουν (π.χ. Φοράτε πάντα τη

ζώνη ασφαλείας όταν βρίσκεστε στο αυτοκίνητο) και αποφασίζουν σε ποιο σημείο θα τοποθετήσουν την αφίσα που θα δημιουργήσουν, μέσα και έξω από το σχολείο.

Δημιουργία ενημερωτικού φυλλαδίου με κανόνες για την οδική ασφάλεια.

Συζήτηση και Παρουσίαση αποτελεσμάτων.

Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας του προγράμματος

-Τι μάθαμε;

-Πόσο πιο ενημερωμένοι και ασφαλείς αισθανόμαστε;

Παίρνω αναμνηστικό τιμητικό δίπλωμα για την προσπάθειά μου.